

Bydgoszcz, października 2017 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.IX.431.1.15.2017.BG/ACz

**Pan
Romuald Jaskólski
Dyrektor
Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny
w Inowrocławiu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 Dom dla dzieci „Anna” ul. Sportowa 4, 88-181 Jaksice (zwanej dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 11, 12 września oraz 3, 6 i 10 października 2017r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
2. B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

na podstawie Upoważnienia Nr 550/2017 z dnia 7 września 2017 r.

w zakresie:

- Przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania, przestrzeganie praw dziecka oraz kwalifikacji osób pracujących z dziećmi.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do 6 września 2017 r.

1. Przedmiot kontroli:

- A. stan organizacyjno - prawny jednostki kontrolowanej,
- B. standard usług świadczonych przez placówkę,
- C. zabezpieczenie standardu opieki i wychowywania w placówce,
- D. przestrzeganie praw dziecka,
- E. kwalifikacje osób pracujących w placówce.

A. Stan organizacyjno - prawny jednostki kontrolowanej:

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu (zwanym dalej OWDiR lub Ośrodkiem) stanowiącego załącznik do Uchwały Nr V/38/2015 z dnia 27 lutego 2015 roku Rady Powiatu Inowrocławskiego oraz Statutu POW Nr 6 Dom dla Dzieci „Anna”. Placówka posiada Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Uchwały Nr 188/2015 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 12 listopada 2015 r.

Zgodnie z zapisem Statutu, Ośrodek ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133A i prowadzi wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych usytuowanych na terenie powiatu inowrocławskiego, w tym POW Nr 6. Ośrodkiem kieruje Dyrektor odpowiedzialny za jego funkcjonowanie i reprezentowanie na zewnątrz. W realizacji zadań przypisanych Ośrodkowi, dyrektora wspierają kierownik działu merytorycznego i działu administracyjno-gospodarczego, główny księgowy oraz wychowawca - koordynator w każdej z placówek.

Placówka przeznaczona jest dla 14 wychowanków i jest placówką socjalizacyjną.

Koszt utrzymania dziecka w 2016 r. wynosił 4 308,39 zł, a w 2017 r. - 4 165,14. zł.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS. IX.9423.27.2012.BG.

Regulamin Organizacyjny określa organizację i zasady działania placówki, zasady pobytu dziecka w placówce oraz prawa i obowiązki wychowanka.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w dwupiętrowym budynku przy ul. Sportowej 4 w Jaksicach, zajmuje pomieszczenia na parterze o powierzchni 592 m². Lokal jest użytkowany na podstawie Uchwały Nr 195/2011 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przekazania pomieszczeń dla Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie. W tym samym budynku na piętrze zlokalizowana jest Biblioteka Gminna oraz Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Inowrocławiu oraz Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu - Oddział w Jaksicach. W związku z zapisem art.106 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzonym ustawą z dnia 5 września 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw tj. placówka opiekuńczo-wychowawcza, nie może się mieścić na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku z izbami wytrzeźwień lub z zapewniającymi całodobową opiekę specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, dotychczasowe usytuowanie Placówki możliwe jest do dnia 31 grudnia 2019 r. (art. 4 ust.1 cyt. ustawy).

W związku z zaistniałą sytuacją Powiat Inowrocławski podjął działania zmierzające do wybudowania nowego obiektu, w którym zostanie zlokalizowana ww. placówka.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720).

Inspektorzy kontrolujący placówkę stwierdzili, iż niektóre pomieszczenia wymagają odświeżenia, część mebli wymaga naprawy lub wymiany. Dodatkowo, inspektorzy zwrócili uwagę na brak klamek w oknach, specjalne zabezpieczenie telewizora, zamykanie drzwi wejściowych. Koordynator placówki – pani J.B. wyjaśniła, iż powyższa sytuacja wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom placówki, z uwagi na dzieci z dysfunkcjami (autyzm, Zespół Downa), przejawiającymi zachowania nieprzewidywalne oraz zachowania agresywne o znacznym nasileniu, stanowiące zagrożenie dla samych siebie i innych wychowanków.

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia żywienia dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Stawka żywieniowa zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2017 Dyrektora OWDIR na rok 2017 wynosi 11 zł. Jadłospisy ustalane są przez

intendentów zatrudnionych w OWDiR w Inowrocławiu w systemie tzw. dekadówki (na 10 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci

Przygotowaniem posiłków zajmują się zatrudnione w placówce opiekunki. Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Troje dzieci ma zastosowaną dietę eliminacyjną zgodnie z wynikami testów na alergię. Jeden z wychowanków (umieszczony aktualnie w DPS) miał zapewnione posiłki bezglutenowe w formie papki, ponieważ nie potrafił gryźć. W ramach dostępnych produktów żywnościowych dzieci mają wpływ na ustalanie lub zmianę jadłospisu. Mogą zgłaszać chęć przygotowania ulubionej potrawy wspólnie z opiekunem lub też w miarę możliwości dziecka samodzielnie. Dodatkowo, poza stawką żywieniową, dzięki sponsorom pozyskanym przez Koordynatora placówki dzieci mają zapewnione całorocznie soczki oraz słodczyce i owoce. Wyjaśnienia w tym zakresie w załączeniu.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia POZ-NZOZ, Praktyka Lekarza Rodzinnego ul. Dworcowa 8, 88-181 Jaksice. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradniach:

- 2 wychowanków Poradnia Zdrowia Psychicznego (Bydgoszcz),
- 1 wychowanek- Poradnia Kardiologiczna (Bydgoszcz),
- 3 wychowanków Poradnia Laryngologiczna (Inowrocław),
- 4 wychowanków Poradnia Okulistyczna (Inowrocław),
- 6 wychowanków Poradnia Neurologiczna (Inowrocław),
- 3 wychowanków Poradnia Dermatologiczna (Inowrocław),
- 2 wychowanków Poradnia Foniatryczna (Bydgoszcz),
- 2 wychowanków Poradnia Rehabilitacyjna (Inowrocław, Bydgoszcz),
- 3 wychowanków Poradnia Alergologiczna (Bydgoszcz, Inowrocław),
- po 1 wychowanek - Poradnia Ortopedyczna, Endokrynologiczna, Nefrologiczna, Ginekologiczna,
- 8 wychowanków Poradnia Stomatologiczna - wizyty systematyczne (pozostali wychowankowie - wg potrzeb).

Jak wynika z powyższego zestawienia, znaczna liczba wychowanków wymaga wsparcia różnych specjalistów, co wiąże się z licznymi wizytami lekarskimi na terenie całego województwa, jak i poza nim (Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie).

Ponadto, inspektorzy kontrolujący placówkę zwrócili uwagę, iż w placówce przebywa dwóch chłopców A.M. - Zespół Downa, głębokie upośledzenie umysłowe zaburzenia zachowania manifestujące się agresją w stosunku do opiekunów, innych dzieci, autoagresją oraz J.D.- autyzm) wymagających szczególnego wielopłaszczyznowego wsparcia, stałej, indywidualnej opieki oraz stosowania odmiennych metod wychowawczych i dydaktycznych. Sytuacja ta jest trudna zarówno dla wychowawców zobowiązanych do zapewniania właściwej opieki wychowankom placówki, jak również dla dzieci, które narażone są często na trudne, nieprzewidywalne zachowania ww. chłopców. W celu zapewnienia właściwej i specjalistycznej pomocy placówka, zgodnie z Postanowieniem Sądu oraz decyzją lekarza prowadzącego, podjęła starania (zakończone sukcesem) o umieszczenie A.M. w DPS. Powyższe działania były o tyle skomplikowane, iż wymagały uregulowania sytuacji prawnej chłopca, który nie posiadał polskiego obywatelstwa. Po uzyskaniu w 2017 r. przez chłopca obywatelstwa, wychowanek został umieszczony w lipcu 2017 r. w DPS w Kamieniu Krajeńskim, jednak nadal pozostaje wychowankiem placówki w Jaksicach.

Dla każdego wychowanka prowadzony jest oddzielny zeszyt, w którym odnotowywane są wszystkie wizyty lekarskie, przyjmowane leki oraz zeszyt wyjazdów do specjalistów.

W okresie objętym kontrolą, żaden wychowanek nie był umieszczony w szpitalu psychiatrycznym.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb (większość wychowanków nie zgłaszała zastrzeżeń w tym zakresie, jednak w ocenie niektórych dzieci stawka odzieżowa jest zbyt mała). Dla każdego wychowanka prowadzona jest karta odzieżowa. Zgodnie z zarządzeniem Nr 1/2017 stawka odzieżowa na rok 2017 wynosi 500 zł na jednego wychowanka. Ponadto placówka pozyskuje od sponsorów znaczne ilości odzieży, głównie dla najmłodszych wychowanków.

4. Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała, itp. Ponadto dzięki staraniom koordynatora, który nawiązuje współpracę z wieloma instytucjami (LIDL, BricoMarche, szkoły, przedszkola, osoby prywatne) placówka pozyskuje dodatkowe artykuły pielęgnacyjne takie jak dezodoranty, kremy, perfumy, szampony, pilingi, pianki, balsamy. W bieżącym roku udało się pozyskać do współpracy nowego sponsora Rossmann Supermarkety Drogerijne Polska Sp. Z.o.o., która uruchomiła aplikację mobilną na telefony komórkowe i w ramach prowadzonego ogólnopolskiego programu „Klub Rossmann” będzie prowadził działalność dobroczynną i przekaże na rzecz placówki darowiznę rzeczową.

5. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości minimum 10 zł. Listę kieszonkowego sporządza wychowawca, którą przekazuje koordynator do kasy centrum administracyjnego. Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy i potwierdzają odbiór własnym podpisem.

W przypadku młodszych dzieci, wychowawcy prowadzą zeszyty kieszonkowego, w których wyszczególnione są wpływy i wydatki kieszonkowego. Wysokość kieszonkowego ustalona jest na podstawie Zarządzenia nr 1/2017 Dyrektora OWDiR. Kwota kieszonkowego jest zróżnicowana i przyznawana zgodnie z procedurą w tym zakresie.

6. Na podstawie analizy teczek wszystkich wychowanków ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- w części A - skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania,
- w części B - świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, itp.
- w części C - wywiady środowiskowe i informacje o rodzinie wychowanka, notatki służbowe, korespondencja i inne dokumenty,
- w części D - kartę przyjęcia dziecka do placówki, zgodę na wykorzystanie wizerunku, ubezpieczenie zdrowotne, dokumentacje dotycząca alimentów.

Dla każdego wychowanka prowadzona jest również teczka diagnostyczna zawierająca diagnozę psychofizyczną sporządzoną przez psychologa i pedagoga, przy współpracy specjalisty pracy socjalnej, arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga i logopedę. Analiza ww. dokumentacji wskazuje, iż jest ona prowadzona bardzo rzetelnie, diagnozy są bardzo szczegółowe, uwzględniają mocne strony dziecka i jego potrzeby oraz analizę przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka, wskazania formułowane są adekwatnie do indywidualnej sytuacji danego dziecka. W teczkach przechowywane są również Protokoły z posiedzeń Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

7. W OWDiR zatrudniony jest psycholog (w wymiarze 1/1 etatu) – pani S.W. , która ma pod opieką wychowanków z trzech placówek obsługiwanych przez Ośrodek. W POW Nr 6 psycholog pełni dyżur 2 razy w tygodniu tj. we wtorki i środy. Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza: *Diagnozę wstępną, Diagnozę psychofizyczną, Arkusze badań i obserwacji psychologicznych* dla każdego wychowanka, *Kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa z opisem ich przebiegu*. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. W wyniku analizy ww. dokumentacji stwierdzono, iż psycholog prowadzi głównie zajęcia indywidualne. Zajęcia dostosowane są do potrzeb i deficytów dziecka, obejmują np. wspieranie dziecka poprzez dawanie możliwości wentylacji emocji, wysłuchanie obaw, potrzeb, oczekiwań, kształtowanie najbardziej efektywnych sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi emocjonalnie, nauka prawidłowych relacji rówieśniczych (I.Z.), stymulacja rozwoju psychoruchowego, behawioralne metody mające na celu wygaszanie agresywnych zachowań (A.M). Aktualnie psycholog prowadzi systematyczne zajęcia terapeutyczne z 7 wychowankami z POW Nr 6, udziela wsparcia wychowankom według potrzeb, jak również pomaga na bieżąco wychowawcom w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności:

- analizuje stan rozwojowy dzieci przebywających w placówce, opracowuje diagnozę psychofizyczną dziecka w części psychologicznej,
- współdziała z wychowawcą w opracowaniu planu pomocy dziecku,
- prowadzi i dokumentuje obserwacje psychologiczne,
- prowadzi poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w placówce,
- prowadzi zajęcia terapeutyczne,
- na bieżąco współpracuje z kierownikiem ds. merytorycznych,
- dokumentuje wszystkie czynności z zakresu obowiązków w sposób uzgodniony z kierownikiem ds. merytorycznych,
- przygotowuje niezbędną dokumentację kwalifikacyjną dzieci zgłaszanych do ośrodka adopcyjnego, współdziała w tym zakresie z pedagogiem i wychowawcą-opiekunem,
- bierze udział w społecznościach wychowanków oraz w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog przeprowadzał badania diagnostyczne, korzystając z narzędzi badawczych, takich jak m.in:

Test Matryc Ravena, Dziecięca Skala Rozwojowa, Inwentarz Stanu i Cechy Lęku, Inwentarz Osobowości, Skala Inteligencji i Rozwoju dla Dzieci w wieku przedszkolnym, Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości.

8. W okresie objętym kontrolą w OWDiR zatrudniony był do grudnia 2016 r. pedagog – pani W.H. (1 etat), która obejmowała swoim wsparciem wychowanków dwóch placówek, przy czym w POW Nr 6 miała dyżury 2 razy w tygodniu. Pedagog sporządzała *Diagnozę wstępną, Diagnozę psychofizyczną*, prowadziła *Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu* oraz *Dziennik zajęć pedagoga szkolnego* na dany rok szkolny.

Pedagog, prowadziła systematyczne zajęcia z 8 wychowankami (A.M., A.B., D.D., J.D., O.S., Sz.Z., K.B., B.S.).

Zajęcia indywidualne o charakterze terapeutycznym, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze z zakresu usprawniania funkcji poznawczych, doskonalenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, doskonalenia techniki i tempa czytania, nadrabiania i doskonalenia umiejętności szkolnych.

Zajęcia dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dzieci odnotowywane były każdorazowo w *Karcie udziału w zajęciach*. Od stycznia 2017 r. w związku z reorganizacją etatów, w placówce terapia pedagogiczna realizowana jest przez pedagogologopedę p. K.M.

9.W Ośrodku Wspierania Dziecka i Rodziny od dnia 1 stycznia 2017 r. na stanowisku pedagog-logopeda zatrudniona jest (w wymiarze 1/1 etatu) - pani K. M., która wcześniej pracowała na stanowisku logopedy.

Pani K.M. obejmuje swoim wsparciem wychowanków POW Nr 6 w Jaksicach prowadząc zajęcia w zakresie korekcji i terapii pedagogicznej oraz logopedycznej (przy czym obejmuje terapią logopedyczną wychowanków pozostałych placówek).

Pedagog-logopeda sporządza *Diagnozę psychofizyczną*, prowadzi *Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych*, *Karty udziału w zajęciach* prowadzonych przez pedagoga/logopedę z opisem ich przebiegu oraz prowadzi *Dziennik zajęć* na dany rok szkolny. Ponadto, po przyjęciu do placówki, wszystkie dzieci zdiagnozowane są pod kątem oceny poprawności mowy i na tej podstawie klasyfikowane do podjęcia działań terapeutycznych. Zajęcia prowadzone są w sposób systematyczny i dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dziecka. W roku szkolnym 2016/2017 terapią logopedyczną objętych zostało 9 wychowanków. Ponadto pedagog, przed opracowaniem diagnozy psychofizycznej, przeprowadza badania diagnostyczne. Wykaz narzędzi diagnostycznych w załączeniu.

Z uwagi na znaczną liczbę dzieci wymagających wsparcia zarówno pedagogicznego, jak i logopedycznego, przewiduje się zatrudnienie od stycznia 2018 r. kolejnej osoby na stanowisko pedagoga w celu zwiększenia dostępności usług w tym zakresie.

10. W placówce pracę z rodziną prowadzi starszy specjalista pracy socjalnej – pani B.P. (zatrudniona w OWDiR w wymiarze 1 etatu), przy aktywnym udziale specjalistów oraz wychowawców zatrudnionych w placówce. Pracownik socjalny przeprowadza pierwszy wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wychowanka, w celu uzyskania informacji o sytuacji materialnej i życiowej rodziny, prowadzi pracę socjalną na rzecz wychowanków i ich rodzin, nawiązuje i utrzymuje stałą współpracę z PCPR oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami, prowadzi dokumentację wychowanków. Ponadto dokonuje wizytowania środowiska wychowanka przed każdym dłuższym urlopowaniem do domu rodzinnego (wspólnie z wychowawcą). Opracowuje Plan Pomocy Rodzinie i monitoruje jego przebieg, jak również wspiera rodzinę i motywuje ją do podjęcia działań prowadzących do stylu życia społecznie akceptowanego.

Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.:

- tworzenie Planów Pomocy Rodzinie i kontraktów przy współudziale rodziców, wychowawców, asystentów,
- prowadzenie kart pracy z rodziną, ewidencjonowanie spotkań,
- udział w pracach Zespołu tworzącego *Diagnozę psychofizyczną* wychowanka-
budowanie zadań do pracy z rodziną,
- udział w sprawach dotyczących rodziny w sądach,
- wizyty środowiskowe w domach rodzinnych wychowanków,
- przygotowanie opinii we współpracy z wychowawcami dotyczących urlopowania do rodzin,
- organizowanie sponsoringu na rzecz wychowanków we wszystkich domach,

- udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka
- tworzenie kontraktów z wychowankami, planów pracy z rodziną,
- kontaktowanie się z instytucjami zewnętrznymi.

Na podstawie badanej dokumentacji oraz rozmowy stwierdzono, iż pracownik socjalny bardzo rzetelnie realizuje swoje obowiązki.

11. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa w Jaksicach - 10 wychowanków oraz 1 wychowanka - etap szkoły podstawowej (posiada skierowanie do MOW, od 22.12.2015 r.- na ucieczce),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Cerkwicy MOW - 1 wychowanek,
- Zasadnicza Szkoła Rzemiosła w Inowrocławiu- 1 wychowanek
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych - 1 wychowanek,
- Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Krajeńskim - 1 wychowanek (DPS),

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Z zajęć specjalistycznych odbywających się poza placówką korzysta 5 wychowanków którzy posiadają opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli SP w Jaksicach w zakresie deficytów rozwojowych wskazanych w ww. opiniach. Ponadto w placówce, w okresie objętym kontrolą, prowadzone były zajęcia specjalistyczne ze środków pozyskanych od sponsorów tj. rehabilitacja (2 razy w tygodniu po 2 godziny), integracja sensoryczna (1 raz w tygodniu po 2 godziny). Wychowankowie korzystali również z hipoterapii sponsorowanej przez Ośrodek Hipoterapii Tęcza w Jaksicach.

12. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce, w okresie objętym kontrolą w godzinach popołudniowych tj. od 14.00-22.00 dyżur pełniło 2 wychowawców oraz opiekunka, aktualnie w godzinach od 6.00 do 14.00 oraz od 14.00-22.00 dyżur pełni jeden wychowawca wspomagany przez opiekunkę, a w godzinach nocnych od 22.00- do 6.00 dyżur pełni 1 wychowawca.

Obchód 3-krotny w ciągu nocy, odnotowywany jest aktualnie w zeszycie raportów (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia). Wcześniej obchody były odnotowywane w Dzienniku prowadzonym przez wychowawców.

13. Zgodnie z § 16 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, w placówce opiekuńczo-wychowawczej wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Praca z dzieckiem prowadzona jest zgodnie z przyjętym planem pomocy dziecku, wychowawcy realizują zadania wynikające z planu oraz pozostają w stałym kontakcie z rodziną.

14. W Placówce dla każdego wychowanka sporządzana jest:

- Diagnoza psychofizyczna - psycholog i pedagog przy współudziale pracownika socjalnego opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Przed sporządzeniem ww. diagnozy psycholog i pedagog sporządzają, każdy oddzielnie tzw. diagnozę wstępną. Diagnoza ta jest bardzo obszerna i szczegółowa. W ocenie kontrolujących należy rozważyć odstępianie od przygotowywania ww. diagnozy z uwagi na fakt, iż sporządzana *Diagnoza psychofizyczna* przygotowywana jest bardzo rzetelnie, a informacje w niej zawarte są często powieleniem diagnozy wstępnej. Ponadto przygotowywanie odrębnie dwóch diagnoz jest bardzo czasochłonne, a tym samym opóźnia sporządzenia właściwej *Diagnozy psychofizycznej*, którą należy sporządzić

niezwłocznie po przyjęciu wychowanka do placówki. *Diagnoza wstępna* sporządzana jest najczęściej około 2 tygodni po przyjęciu dziecka do placówki, a *Diagnoza psychofizyczna* po około 4-6 tygodniach np.: wychowanka O.P - data przyjęcia 16.03.2016 r., diagnoza wstępna - 26.03.2016 r. diagnoza psychofizyczna - 14.05.2016 r., wychowanka N.P.- data przyjęcia 16.04.2016 r. diagnoza wstępna - 11.05.2016 r. diagnoza psychofizyczna- 06.06.2016 r.

- Karta pobytu zawierająca opis w następujących obszarach:
 - relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
 - funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
 - funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
 - nauka szkolna dziecka, kontakty ze szkołą,
 - stan emocjonalny i samodzielność dziecka,
 - stan zdrowia dziecka oraz pobyty dziecka w szpitalu,
 - leki podawane dziecku,
 - szczególne potrzeby dziecka,
 - znaczące wydarzenia w życiu dziecka,
 - współpraca z instytucjami i organizacjami oraz asystentem rodziny,
 - samowolne opuszczanie placówki przez dziecko.

Karty pobytu uzupełniane są systematycznie przez wychowawców prowadzących. W pojedynczych przypadkach brak określenia szczególnych potrzeb dziecka, w obszarze relacje dziecka z rodzicami i osobami bliskimi wskazano na konieczność opisu tych relacji, (poza informacjami o kontaktach).

- Plan pomocy dziecku (PPD) opracowywany jest przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka. Plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe, modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji wychowanka, nie rzadziej niż co pół roku. Z analizy dokumentacji wynika, iż w każdym roku sporządzany był nowy PPD, który był modyfikowany. Aktualnie na rok szkolny 2017 /2018 odstąpiono od sporządzenia nowego PPD i sporządzono modyfikację. W ocenie kontrolujących dotychczasowe rozwiązanie, było bardziej czytelne. PPD opracowywany jest we współpracy z asystentem, o ile pracuje on z rodziną.
- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – zawiera diagnozę wstępną, przeprowadzone badania, oraz spostrzeżenia i obserwacje (uzupełniane w każdym miesiącu) w zakresie zachowania wychowanka.
- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – zawiera diagnozę wstępną wychowanka oraz informacje dotyczące rodzaju przeprowadzonych badań. Arkusz uzupełniany jest systematycznie raz w miesiącu i zawiera spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem, jak również wiele informacji dotyczących dziecka, jego rodziny, stanu zdrowia, sytuacji szkolnej np. *u wychowanki X.X- 10.11.2016 r.- zapytanie SR w Inowrocławiu o podjęcie terapii alkoholowej przez rodziców oraz zaopiniowanie wniosku o urlopowanie dziewcząt xxxx, 17.10.2016 r.- wizyta kontrolna u laryngologa. Wykonano badanie słuchu.* W ocenie kontrolujących w ww. dokumencie należy wpisywać wyłącznie informacje wynikające z obserwacji dziecka, a pozostałe w Kartach pobytu.
- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu - dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog, logopeda) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz

planowanym zakresem oddziaływań. Ponadto w Kartach znajdują się opisy efektów oddziaływania oraz wskazania do dalszej pracy z wychowankiem. Karta zawiera daty i informacje o przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia. Wszystkie karty prowadzone są bardzo rzeczowo i skrupulatnie. Ponadto inspektorzy zwrócili uwagę, iż ponad połowa dzieci wymaga wsparcia ze strony wszystkich specjalistów pracujących w placówce.

15. Księga ewidencji wychowanków wspólna dla wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez OWDiR. Ewidencja wychowanków zawiera dane dotyczące dziecka, jego rodziców oraz postanowienia i skierowania do placówki, a także datę przyjęcia do danej placówki, datę skreślenia z podstawą i miejscem wypisu. Ostatnie przyjęcie do POW nr 6 z dnia 18.06.2017 r.- rodzeństwo X.

16. W placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: dyrektor, koordynator-wychowawca placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego (KPOA). Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. W okresie objętym kontrolą, dodatkowe spotkanie Zespołu odbyło się 29.11.2016 r. i miało związek z sytuacją rodzeństw XXX. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu Oddział w Jaksicach, w związku z niezalezieniem rodziny adopcyjnej dla 3 rodzeństwa, zarówno w kraju, jak i za granicą, na podstawie art.166 a ust 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny, zwrócił się z prośbą o przesłanie opinii o możliwości nieumieszczania wspólnie rodzeństwa z powodu niezalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa.

Po posiedzeniu Zespołu ww. opinia wraz z opiniami o zasadności przysposobienia dziecka oraz o kontaktach z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dzieci zostały przesłane.

Z informacji uzyskanych od Kierownika ds. merytorycznych wynika, iż placówka, dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia dokonuje wysłuchania dziecka uwzględniając jego zdanie, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Oświadczenia w tym zakresie złożyły psycholog i pedagog-logopeda.

Ponadto wychowankom umożliwia się osobiste uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu, w szczególności w przypadkach, w których podejmowane są istotne dla jego przyszłości decyzje (m.in. decyzje dotyczące usamodzielnienia, skierowanie do MOW). Powyższe odnotowywane jest w protokole z posiedzenia Zespołu.

Po posiedzeniu Zespołu, kserokopie protokołów wraz z wnioskami dotyczącymi zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, przesyłane są (w sposób zbiorczy) do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W roku 2016 do KPOA w Toruniu zgłoszono 5 dzieci, a w roku 2017- 2 dzieci oraz aktualnie 1 dziecko w trakcie kompletowania dokumentów niezbędnych do zgłoszenia dziecka.

Ponadto stwierdzono prawidłową realizację zadania określonego w art.100 ust.4a ustawy o wspieraniu rodziny.

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami (spotkanie z dziećmi oddzielne lub parami) w celu ustalenia, czy placówka przestrzega prawa dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący oraz specjaliści.
- Z uwagi na rozpiętość wieku wśród wychowanków (4 - 17 lat) oraz liczne, różne potrzeby dzieci wynikające ze stanu zdrowia, organizacja czasu wolnego w tygodniu jest znacznie utrudniona, bowiem konieczność udzielenia pomocy wychowankom w odrabianiu zadań domowych, przy jednoczesnym obowiązku zapewnienia opieki dzieciom młodszym, nie pozostawia czasu wolnego na inne dodatkowe zajęcia. Natomiast w soboty i niedziele najczęściej organizowane są zajęcia kulinarne, okazjonalnie wyjazdy na basen lub do kina.
W okresie wakacji i ferii zajęcia dla wychowanków organizowane są na bieżąco i dostosowane są do aktualnych zainteresowań i możliwości. W czasie wakacji letnich, dzięki pieniądзом pozyskanym od sponsorów wychowankowie corocznie od 2011 r. wyjeżdżają do Dźwirzyna (pobyty 10-dniowe), dodatkowo w okresie wakacji letnich w 2017 r.: dwoje dzieci wyjechało na obóz harcerski do Krówki, jedno dziecko skorzystało z kolonii letnich w Jarosławcu, a jedno w Międzywodziu
- Wychowankowie uczestniczą w imprezach rekreacyjno-sportowych, (Festyn z okazji Dnia Dziecka połączony z elementami żeglarstwa organizowany w Łącku, imprezy integrujące ze środowiskiem lokalnym tj. festyny i akcje organizowane przez szkołę, bibliotekę gminna, świetlicę środowiskową, straż pożarną, stowarzyszenie rozwoju Jaksic), a także w uroczystościach i imprezach okazjonalnych: urodziny dzieci, święta państwowe i kościelne.
- Dzieci mają również możliwość rozwijania swoich zainteresowań poza placówką np. sponsorowane zajęcia taneczne dla wychowanki XX prowadzone w szkole tańca w Inowrocławiu,
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną (w trakcie rozmowy 3 wychowanków wyraziło niezadowolenie wynikające z zasady obowiązującej w placówce dotyczącej zakazu korzystania z telefonu komórkowego po godzinie 20-tej). Wychowawcy oraz specjaliści – w ocenie dzieci – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą za co mogą być nagrodzeni i ukarani.
- W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje Samorząd wychowanków, dzieci na bieżąco omawiają z wychowawcami aktualne problemy, mają również wsparcie ze strony specjalistów, do których mają pełne zaufanie.

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 6 wychowawców (aktualnie 1 wychowawca na urlopie wychowawczym) koordynator, pracownik socjalny oraz specjaliści: pedagog-logopeda psycholog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ww. ustawy w sprawie rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych – 14,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji: 17 wychowanków,
- Skreślonych z ewidencji w 2016 r. - 9 wychowanków, przyjętych w 2016 r. – 5, w 2017 r.- skreślonych 5 wychowanków, przyjętych- 7.
- Stan na dzień kontroli tj.: 11.09.2017 r. – 17 (przekroczenie na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko- Pomorskiego zgodnie z art. 95 ust.3a ustawy o wspieraniu rodziny),
- Liczba sierot – 0,
- Liczba półsierot – 0,
- Liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną – 7,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 5 oraz 1 w trakcie procedury zgłoszenia,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 1,
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW – 2 , w MOS – 0.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie.¹

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Wojewody)

(*podpis* *i* *pieczęć*)

¹Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen (na podstawie zarządzenia Nr 446/2016 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z dnia 30.12.2016, w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli): pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)..